

8. БЕРЕЗНЯ - ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ РОБІТНИЦІ.

8 березень 1929 р. застав армію трудящих жінок на позиціях боевого фронту праці. З визвольними революційними гаслами, під проводом свого вождя — комуністичної партії, працюючі жінки ведуть боротьбу далі проти наступу світового капіталу, проти фашизму, проти імперіалістичної війни, за оборону пролетарської країни СРСР.

Боротьба загострюється, стає що раз впертішою, рішучішою. Усі питання стоять зараз яскравіше й гостріше, чим будь-коли й відповідно до цього свідомішою й більш напруженою стає боротьба між обома класовими фронтами, працею а капіталом.

За останній рік, від 8. березня 1928 р. по 8. березня 1929 р., зайшло чимало змін у міжнародній політиці й стосунках імперіалістичних країн. Організатори антирадянського блоку, Англія й Франція, для підсилення своєї воєнної політики супроти СРСР, влаштували державні перевороти в Афганістані, Румунії й Югославії, в останній встановивши фашистський військовий режим.

В союзі з Америкою й Японією, англійські імперіалісти жорстоко здавили революцію в Китаю, кроваво мстились на працюючих за революцію. В часі білого терору імперіалістичних хижаків 238 тисяч робітниць й робітників в Китаю згинув на фронтах боїв. На барикадах проти наїздників капіталу й панкиского уряду боролись завзято поруч чоловіків китайські робітниця; вони зносили зброю й амуніцію для китайських революціонерів, організували харчі для них, скривали їх перед масакою національного уряду — вони, китайські робітниця, працювали всьою силою, щоб принести перемогу китайській революції. Під проводом комуністичної партії вони об'єднуються зараз що раз то тісніше й готуються до остаточного ударного бою проти китайської буржуазії.

У тому році підписано мировий пак Келого, зараз його ратифікують усі імперіалістичні країни, а в парі з підписанням отого мирового договору, що ніби то забороняє війну, всі капіталістичні держави зростають з шаленою шкорою. Америка й Канада будують воєнні крейсери; Англія й Франція, склавши воєнний договір, побільшують у себе морську й повітряну флоту; Польща й Румунія, озброєні Антантою, ждуть тільки на приказ імперіалістичних ватажків, щоб кинуться на Радянський Союз.

Все те бачуть трудячі жінки й зводять боротьбу проти воєнних планів імперіалістичних урядів. Німецькі робітниця в рядях з робітниками вийшли на вулиці, демонстрували проти будівництва панцерників, відбивали атаки озброєної поліції соціал-демократичного уряду, брали активну участь у всіх революційних кампаніях під проводом Німецької Комуністичної Партії.

У страйковому руху, що обив всі імперіалістичні країни, працюючі жінки були теж витримані в боях. Іх не спливає ні фашистський режим Муссоліно, Пласудського, чи генералів в Іспанії й Югославії, іх не лякає вже поліція чи війська, змобілізовані проти страйкерів, вони не страхаються рушниць, гумових палок, ні слезових бомб, що іх вживає американська й канадська поліція у боротьбі проти працюючих. По тюрмах карються й коротають свої дні робітниця так само, як і робітники, одних і других забрали насильно наймити капіталу з боевого поля фронтів праці. Та, не зважаючи на все те, робітниця борються й вчать, як боротись треба, при тому вчать ще й того, хто є справжній їхній ворог, а хто є друг для них. Вони пізнають себе, затягуються в ряди працюючих, йдуть у бій самі й кличуть других.

Одинадять років робітничо-селянської влади є наявним показником для трудящих жінок усього світу, що варт боротись за перемогу пролетаріату над капіталом. Працюючі жінки вже знають, що оборона їхніх власних життєвих інтересів є їхня активна участь в єдиному фронті пролетаріату проти капіталу, а єдиний спаяний фронт пролетаріату є кріпкість, що боронить твердо світового пролетаріату, де збираються працюючі до вирішальних боїв проти капіталу й імперіалістів.

Сьогорічний Міжнародний Жіночий День — 8 березня, наблизив нас ще один крок ближче до перемоги пролетарської революції. День 8 березня повинен змобілізувати маси трудящих жінок й підготувати іх до переможної боротьби в недалекому майбутньому. Й 8 березень змобілізує робітниця й фармерок з усіх країн, об'єднає іх в єдиний фронт класової боротьби під лівим прапором Комуністичного Інтернаціоналу й поведе іх до всевітнього Жовтня, що несе цілковите розкрячення жінок.

ЛЕНІН І РОЗКРІПАЧЕННЯ ЖІНКИ.

Ленін ніколи не переставав думати про завдання розкрячення жінок — робітниць, пропльаний провід у боротьбі трудящих жінок з усіма формами рабства, про вироблення комуністичного світогляду передових робітниць, він ніколи не переставав думати про те, і багато зробив у цій справі.

В творах Н. Леніна можна знайти чимало статей і окремих заміток з приводу цих питань. До питання про розкрячення жінок в радянській державі Н. Ленін вертається багато разів і в окремих самостійних промовах на цю тему.

В чому бачить Н. Ленін особливу заслугу Жовтневої революції? "Головне, основне в більшовизмі та в руській Жовтневій революції, це втягування в політику саме тих, кожд найбільше гноблено за капіталізму.

закон ім не дає, по-друге, це головне, — вони залишаються в "домашньому рабстві", "домашніх рабствами", затуркані найдрібнішою найчорнішою роботою на кухні і взагалі поодинокого домашньо-сімейного господарства".

В статті "Міжнародний день робітниць" Н. Ленін так само відзначає, що радянська революція підризує корінья пригноблення і нерівності жінок так глибоко, як не пощадило підризувати його ні одній партії ні одній революції в світі.

"Від нерівності жінок з чоловіком за нашим законом у радянській Росії не лишилось і сльда. Особливо гідке, підле і лицемірне відносно дитини зниццала радянська влада повною. Це тільки перший крок до визволення жінок. Але ні одна з буржуазних хоча й найдемократичніших республік не наважилась зробити навіть цього першого кроку. Не наважилась зі страху перед "священною приватною власністю".

Усім тим, хто вказує тепер на явну нерівність чоловіка й жінки, а економічна нерівність же залишилась, Н. Ленін відповідає, що знищення нерівності жінок з чоловіком, що його перевела законом радянська влада, радянська революція, лише перший крок до визволення жінок. Без цього кроку, звичайно, нічого не можна було-б зробити. Цей крок дав нам змогу зробити навіть у ділянці економічній у дуже важких, неможливих умовах, за короткй час стільки, скільки не можна було-б зробити навіть у кращих умовах в країнах, де нема диктатури пролетаріату.

Економічне становище робітниць в СРСР, звичайно, тепер ще дуже важке, як важке економічне становище робітничої класи взагалі, але воно раз-у-раз поліпшується. Заслуги зусиллям самих робіт-

ниця за цей час виросла цілком низка установ, що охоплюють своїми турботами жінок, матір дитини, безробітну робітницю то-що. Що найцінніше? Це те, що в створенні цього, в здійсненні, в будівництві брали участь самі робітниця й селянки.

Перший крок до знищення правної нерівності чоловіка й жінки зроблено, це знищення внесло вже тепер глибокі зміни в побут жінок, у взаємини між чоловіком й жінкою в сім'ї, у взаємини між матір'ю та дитиною, що піддає жорстокому потрібному визиску — як безправні члени патріархальної родини, як наймані робітниця й як жертви колоніального насильства. Тому цілком натурально, що роля жінок-робітниць, селянок, трудових жіночих верств із дрібнобуржуазії є велика як у національній революції, так і в робітничій та селянській русі.

Становище робітниць в Китаю. Заробітна платня китайських робітниць надзвичайно мала. Становище її в суспільстві та в родині майже зовсім безправне. Професор шангайського університету Репер гадає, що в китайській великій промисловості працює 565,000 робітниць, між ними — 234,000 чоловіків і 231,000 жінок. Окреже, в великій промисловості половину робітництва становлять жінки. У шангайському районі, де розвинена текстильна промисловість, переважає жіноча й дитяча праця, за яку надзвичайно мало платять.

Прибутки 75 відс. китайської людності становлять не більше, як 10 — 15 доларів у рік на людину. З цих чисел видно, як тяжке становище китайського робітництва й селянства. Обсідуючим 7,000 родин з'ясовано, що на кожну родину перецічно припадає 5 душ, а прибутки більшої половини цих родин становлять менше, ніж 25 доларів на рік, тоді як найпотрібніший прожитковий мінімум оцінюють у 30 доларів. Охорони праці в Китаї майже зовсім нема. Через це буває сила нещасних випадків.

Нечуваний визиск у Китаї найгірше відбивається на жінках-робітницях та на дітях, що працюють у виробництві. Часто, батьки продають дітей на фабрики, звідкіль через 2 — 3 роки нечуваного визиску їх виганяють, як непридатних до роботи, й замінюють на інших. Робочий день триває 15 — 16, а то й більше годин, і до того-ж у надзвичайно негігієнічних обставинах. На багатьох фабриках у Шангаї працюють діти — хлопчики й дівчатка — від 7 до 12 років у дві зміни, по 12 годин удень і вночі, і одержують по 8 центів за цілий день. Жінки вського віку заробляють щось по 15 центів за 12 годинний робочий день. Найгірше становище дітей у Тянь-Цзіні, а Ганкові й у Шангаї. Робітниця часто приходять на фабрику з немовлятами, які змушені разом із матерями цілими днями бути на виробництві. Начальство й адміністрація ставляться до жінок дуже брутально, часто карують на тіло.

Звичайно, китайка, прикріплена до родини, залежить від чоловіка й змушена цілком віддаватись родині. Буває, що жінки продають у доми розпуті. Жінки часто не мають права вибирати чоловіка. Такі побутові обставини та гіркий матеріальний стан дуже часто примушують жінок особливо дівчат, кидати родину, йти на фабрику й поривати з феодально-патріархальним життєвим ладом. Хоч часто робітниця працюють тяжче за робітників, проте одержують платню вдвоє меншу.

ЯЗИК І МОВА.

В Англії є простий залізничний робітник, що знає 22 мови.

Він знає мови двадцять дві. Але живе, працює в злиднях, Талант великий в голові, — Що з того? Він голодний, бідний.

Не прогодує там язик, Хіба, лише жовтих "демократів", Хто язиком м'ягеньким звик Своім панам лизати п'яти...
О. Кр.—н.

Товариші! Приєднуйте своїх передплатників для "Українських Робітничих Вістей"!

ВІДОЗВА

ЦВК ТУРФДІМ, ЦК ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ, ЦК СЕКЦІЇ МОЛОДІ І ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ РЗТ

до всіх зарядів і членства ТУРФДім, його секцій і Робітничого Запозомого Товариства та до всіх читачів і читачок української робітничо-фермерської преси.

Дорогі Товариші й Товаришки! З резолюцій Десятого З'їзду ТУРФДім в справі української робітничо-фермерської преси, що іх потвердили загальні збори Видавничого Товариства, з якими погодилася Пята Конвенція РЗТ, і які були вже вміщені в "У.Р.В." — Вам відомо:

що в місяці березні "У.Р.В." почнуть виходити на шість сторін три рази на тиждень за ту саму ціну, а "Фарм. Життя" вже виходить на всім сторін; що травнева кампанія допомоги українській робітничо-фермерській пресі касується, а залишається лише одна пресова кампанія в листопаді; що цього року ми купили нашій пресі нову велику друкарську машину, яка з повним встановленням в друкарні коштує нас коло \$11,000 і за яку ми до цента заплатили готівкою й тим випорозжили цілком кошту видавництва —

з'їзди всіх наших організацій постановили, щоб від 15. до 31. березня цього року провести ударну кампанію допомоги українській робітничо-фермерській пресі й створити цю кампанією пресовий ювілейний фонд, який виривав би видатки на закупку нової прес-машини й забезпечив існування нашої преси в такому побільшеному форматі, як його ухвалили з'їзди.

Чому ухвалено двотижневую кампанію в березні?

Ми в цьому поклокові не будемо розписуватись про значіння нашої преси, бо про це вже не раз писалося. Ми тільки звертаємо вашу увагу на кілька важних справ, які, коли будуть дружно спільними зусиллями переведені в життя, усунуть назавжди травневу пресоу кампанію.

Першою є сегорічна двотижнева кампанія в березні від 15. до 31. Вона мусить бути переведена ударно всіма нашими організаціями й читачами нашої преси. Коли у вас виринуть запитання, що ми, мовляв, недавно переводили листівку стоподову кампанію, то повторюємо, що ми з тої кампанії виплатили готівкою \$11,000 за прес-машину. Готівкою виплатили ми тому, щоб не платити 7 процент за довг, щоб не платити аскурації, ще й дістати 5 процент опусту. Значить, ми цим заощадили коло \$1,300.

Третє — ми побільшуємо нашу пресу, а це понесе додаткові кошти. Ось ті три справи, які кличуть всіх нас згуртувати свої сили в двох тижнях березня й допомогти своїй пресі. Для цього приготуйтеся, товариші й товаришки, вчасно. Маємо в тих двох тижнях три суботи й три неділі, які треба використати на концерт-мітінги, представлення та масові мітінги. Премій ніжких ми на ту кампанію не даємо, бо побільшення "У.Р.В." на шість сторін, а "Ф. Ж." на всім — є вже саме собою великою премією.

Зокрема, сегорічні з'їзди наших організацій ще раз категорично постановили, що кожний член ТУРФДім чи РЗТ — робітник повинен передплачувати "У.Р.В.", які є органом цих організацій; кожний фармер, член цих організацій, повинен передплачувати "Фарм. Життя", кожна членкиня Жіночій секції повинна передплачувати "Робітницю", а члени й членкині Секції Молоді повинні передплачувати "Світ Молоді".

Догляньте цю справу і коли у

ваших відділах є члени, які не передплачують друкованих органів своїх організацій, замінте іх про причини і по закінченню подайте імена й назви до своїх Центральних Комітетів, як також причини, чому не передплачують.

Десятиліття "Укр. Роб. Вістей" припадає на 22 березня. Але тому, що 22 березня буде в п'ятницю, то саме святкування треба перенести на суботу й неділю, на 23. і 24. березня. Головно на неділю. В той день можна скликати днем масовий мітінг, вечером концерт-мітінг і широко на них висякати десятилітню працю нашої преси серед українських працюючих мас Канади.

Як забезпечити нашу пресу на майбутнє?

Ми знаємо, що двотижневою кампанією в березні ми на ціле літо своєї преси не забезпечимо. Тим, що усунемо травневу кампанію й побільшимо формат "У.Р.В." — також справи не наладимо. Коли-ж з'їзди вирішували так справу, то щоб знайти інше жерело доходів нашої преси, вони рішили поставити справу приймаючи бізнесових оголошень на ширшу стопу, як це було у нас до цього часу.

Справи цієї нашої організації читачі взагалі також можуть багато допомогти. Всюди у ваших місцевостях є склепи, в яких ви купуєте поживу, ресторани, краєвські робітні й інші підприємства, які часто оголошують себе в буржуазній пресі. Домагайтеся від них, щоб вони містили свої оголошення у нашій робітничо-фермерській пресі.

Виділі й поодинокі товариші повинні заслати "У.Р.В." привіти з днем їх десятилітнього ювілею. Ці привіти можна посылати так, як посылати інші робітничі організації своїм газетам: організація, тобто відділ або товариство засилає привіт і \$5.00 або \$10.00, а поодинокі члени засилають привіт і \$2.00 або \$3.00. Такі привіти редакція містить у формі оголошень в бордері. Такі привіти фонди не мають нічого спільного з двотижневою кампанією, це є привіти-дарунки ювілейні.

У зв'язку з цим ми повідомляємо, що ювілейне число "Укр. Роб. Вістей" вийде не 22. березня, але 19. березня — це тому, щоб на суботу й неділю, коли всі місцевості святкують ювілей своєї газети, вони мали вже ювілейне число. Ювілейне число "У.Р.В." вийде в побільшеному форматі, тому добре буде, коли всі організації вчасно змобілизуть більше примірників того числа, щоб його розповсюдити в суботу й неділю серед робітників, а це допоможе збирати нову передплату.

Дорогі Товариші й Товаришки! Ми ще раз кличемо вас, всіх членів і членкинь ТУРФДім, його секцій та РЗТ і всіх читачів нашої преси — ширше зватися і вчасно підготуватися до двотижневої пресової кампанії в березні, добре її сполукаривувати у своїх місцевостях, щоб робітництво в найдалішних закутках почуло про свою пресу, про її десятилітню працю на користь українських трудових мас і почало її передплачувати й читати.

До праці-ж, Товариші й Товаришки! Хай же й розвивається наша робітничо-фермерська преса на славу трудящим масам, а на загиб'ль їхнім ворогам.

ЗА ЦВК ТУРФДІМ, М. Шатувський, секр. ЗА ЦК ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ, М. Навізівська, секр.

ЗА ГОЛОВНИЙ ЗАРЯД РЗТ, О. Хоміцький, секр. ЗА ЦК СЕКЦІЇ МОЛОДІ, М. Біліська, секр.